

**Aurea Rosa id est preclarissiam[!] expositio sup[er]
euangelia totius anni: de Tempore [et] de Sanctis. tam
s[ecundu]m ordine[m] Predicato[rum] q[uam]
s[ecundu]m Curia[m]**

Mazzolini, Silvestro

[Augsburg], 31. Okt. 1510

VD16 M 1750

D[omi]nica decima post Trini. Tex. euange. Lu. xvi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70429](#)

Dominica. x. post Trini.

Sed quō sc̄i suscipiūt ḡnimas? Dico corrumpanū in vita: inq̄nanc̄ in cōscientia
q̄ suscipiūt p̄mo coassidēdo deo suscipien et offuscanū in fama. Sic vīnū fīm Chry-
ti rānḡ amici, et gaudēdo de susceptiōe.
Sed q̄ in ip̄a hora mortis adsum auge-
li: vt de Lazaro supra patuit, et aias ad ce-
lū deferūt, v̄l salte associat vi leticiā ostē-
dant: et vt a demonib⁹ defensent. Tertio
q̄ allegat̄ merita q̄b⁹ anie sunt diḡ s̄usi-
pi: et q̄ eis ferūt testimoniū. Sed q̄ris
Quē r̄ vbi sunt ista tabernacula. Nō em̄
possunt esse in celo: q̄ est fozaminib⁹ ples-
nu; q̄d est irronabile. Ad hoc dico q̄ fīm
doctrinā sanctoꝝ: r̄ p̄cipue sancti Thome
in mult⁹ locis: celum est incorruptibile: et
consequēter non frangibile: ideo beatum
corpus non diuidet ip̄m celū: sed sine di-
visione penetrabit: ita q̄ duo corpora erunt
simil: vt idem dicit in mult⁹ locis. Nulla
iḡ erit actualis superficies celi infra cōca-
vā r̄ cōveram eiꝫ: sed in potentia tū. Ta-
bernaculū ḡ cuiuslibet sancti p̄p̄tū est ip̄a
superficies potentialis in celo quam: imagi-
namur eq̄alem superficie corporis eius. Pro-
hoc vide Capriolū. h. dist. n. Tabernaculū
autē cōmune est ipsa superficies celi cōve-
ra. Erunt autē ita tabernacula viciniora
autē remotiora a loco seu tabernaclo in q̄
est ch̄s fīm differentiā meritor̄: vt dicit
Ioā. nider. Unde in celo post resurrectio-
nem erit etiā corporalis ordo. Sed dubi-
tar: vbi erit sedes regia ch̄s: vt circūquaꝝ
q̄p̄sc̄oꝝ corpora possint assistere. Dico p̄ba-
biliter q̄ erit in ea p̄re celi q̄ est superbia hiē/
rusalem siue monte oliveti: vbi est passus
et unde ascēdit r̄ vbi iudicabit. Hec ḡ ta-
bernacula p̄ elemosynas ch̄s vult nos as-
seq. Ciril. Sic ergo docebat christus as-
fluentes diuitijs summope diligere amici-
ciā pauper̄ r̄ thesaurizare in cel. Hec ille
Dorailier salvator: i hoc euā gelio do-
cer nos amicetiaz facere. Dicit ḡ primo q̄
amicicia faciam⁹. Sed aliqui est amicicia
bonoꝝ cū bonis: q̄ sola est vera amicicia
fīm Tulliū. Sed tñ oportet obſuare bee-
q̄ obſeruat̄ q̄ volū argentoꝝ p̄ alchimiam
incorpore cu auro impedit̄a verā vniō/
nē. s. ventū. i. supbiā: et pulueres. i. cupidi-
tate: r̄ humiditates. i. obſcena. Aliquā est
bonoꝝ cum malis: r̄ ecōuersoꝝ: q̄ est p̄ciu-
losa bonis: i. aliquā malis sit fructuosa. q̄
corrumpanū in vita: inq̄nanc̄ in cōscientia
et offuscanū in fama. Sic vīnū fīm Chry-
sup Hatch. corruptif ab acero: nō econ-
uerso. et lutū farinā coinqnat: nō contra-
rio. et aux̄ pallescit argento: nō ecōuerso.
Tertia est maloꝝ cū malis: q̄ raro cedit i
bonū. Secundo docet quō eam faciam⁹:
q̄ de māmona iniquat̄. i. dādo magis q̄
accipiedō ꝑ possibile est. Nā amicicia tā-
to est p̄fectior q̄nto diuino amoris simili-
or: qui non est gratia accipiedi sed vandi.
Deus em̄ op̄at ppter suā bonitatē cōmu-
nicandā: non aut ad q̄rēdā: cū eā habeat:
neq̄ p̄ficiendā: cum sit ifsinite p̄fecta. Usi
fīm Aquicennā solius p̄mi p̄ncipiū actio est
mere liberalis. q̄ ois creatura opando i
tendit sua p̄fectionē adq̄rere vel augere: i
nō sp̄ intendat cōmoduz cogale. Tertio
ostendit ppter qd̄ sit facienda cum paup̄ib⁹
bus: r̄t cum defeceritis recipiant vos
in eterna tabernacula: que sc̄z nos edifica-
mus elemosynis. Ubi nota q̄ aliqui sibi
edificant domū in inferno: vt valde mali.
Quidā in celo: vt valde boni: edificantes
auro amoris dei: r̄ argēto amoris primi.
et lapidib⁹ p̄ciosis bonoꝝ opeꝝ. Quidāz
po in celo simul r̄ in purgatorio: vt medi-
ocriter boni. Edificant autē in purgatorio
de ligno: feno: r̄ stipula: vt pater. i. Lox.
ij. Per q̄ qd̄ grad⁹ p̄cōꝝ delign̄ igne
purgatoriū purgādoꝝ

Dñica decima post Trini.

Lx. euange. Lu. xvi.

Om̄ appropinquaret
dñs hierusalē videns
cūstatē fleuit sup illā
dicens. Quia si cognō-
uisses et tu. Et q̄dem in hac die
tua que ad pacem tibi: nūc antē
abscondita sunt ab oculis tuis
Quia venient dies in te r̄ circū-
dabit te inimici tui vallo: r̄ cir-
cūdabit te r̄ coagustabūt te vn-
diqz: r̄ ad terrā p̄sternēt te r̄ fili-
os tuos q̄ in te sunt. Em̄o relin-
qnt in te lapidē sup lapides: eo
q̄ non cognoueris tempus visi-

3 2

Tractatus

II

tatiōis tue. Et ingressus in te/
plū cepit eūcere vendētes in il/
lo et ementes: dices illis. Scri/
ptū est: q̄d domus mea domus
oratiōis est. vos aut̄ fecist̄ illā
spelūcā latronū. Et erat docēs
quotidie in templo.
tis in spectaclis letos: quos breui tge noſ
uerat sua mala deploratuſos. Bre. in hoſ
melia. Fleuit p̄t redemptor ruinaz pfide
cluitas quā ipſa ciuitas ſibi nō cognofce
bat ellī ventura. Hec ille. Cirillus. Dil
ſerebat oīz chīz q̄ oēs hoīes vult ſalua
ri. quod nobis nō patiſſerit niſt per aliqđ
buñar. fieret euident. Effuſe em̄ lachrym

Um appropriar

set Jesus hierim tē.) Lu. xij

Sicut dicitur in libro mitrali: plenis evagelium mense augusti recitat. quod in mensa se tali ciuitas hierusalem prius a Nabuchodonosoro rege babylonis: et post a romanes eversa est. In eo autem tanguntur tria puncta quae sunt: Lordialis copassio: Prophetalis promonitione: et mortalibus occasione. Primum igitur est quod Christus huic ciuitati copassus est. Et quod Iherusalem quodam sensum sciendi est quod iste aduenit domini ad hierusalem est ille in quo ramis olivae et palmae clamoribus intravit: ut patet ex euangelio Matt. xxi. et Luke xix. Ad intellectum ergo precitis euangelii propenso nunquam oia quod secundum in prima dominica de aduentu domini. Cum ergo dominus descendens de monte olives cum rata gloria ciuitati propinquisset et videbat eam ex copassione fleuit. Nota quod Christus legitimus fleuisse plurimes. Primo in nativitate sua iuxtra illud Sapientiae. v. Primum vocem silem oibus emisi ploras. Secundo in Lazarus suscitacione. Joan. xi. Et lachrymarum est Jesus. Tertio in hac solenni processione Quarto in sua passione. Heb. v. Unde clavis mox valido et lachrymis recte. Hec sunt quae tuorum fluminorum quod de pacifice predictorum beneficiis. q. a. et totius mundi ablutione et refrigeratione secundatione et potatione. Sed videlicet et in cogitatione fleuerit. quod secundum Ps. Lamentibus istius cum viderit vindictam. Ad hoc dicitur Hosanna regis filius affligitus. Izrahel cōgaudentibus dum ei erat puniens: ramen etiam est fermentum compatiendo nature patientis. Unde ut idem dicitur: licet flere pro plicitantibus: sed non da inmnatis iam plicitatis congaudentibus in his ego convertar ad vos. scilicet clementer per misericordiam et equitatem diuinam contra eos per peccatum malitiam. Nota etiam quod ciuitas tota videbit pateretur ex ipso motu oliveti quod ad edificia sed christus ei appropinquantibus aliis tunc impie est primum enim sanctum Thomam in eam vidit: puta quia videt bonies ciuitates tunc sententias. Et sine fide impossibile est

Domica. x. post Trinitatis

placere deo: ad Heb. xj. Ch̄is ḡ sedes sū per asinam nostre humanitatis: et venies ex monte oliuap. i. misericordia q̄ diu nos sole rauit: et exercet p̄ ministros suos officia sanare p̄dicatio: q̄ de credendis et agentibus docemur: appropinquit ecclesia militans et. Et videt eā p̄tutus vacua q̄ ad mltos et plenā vicit. i. luxuria: superbia: avaricia: simonia: iniusticia: et hmoi. Gl̄des q̄z q̄z in exilio letat vane et inaniter: ignoras q̄ mala sunt ei vētura: q̄ ad singulos in vita et in morte. et q̄ ad oēs p̄ bella: et famem et perte et p̄secutionem antichitatis: sicut super illaz nō q̄ vere doleat. q̄ neḡ de⁹ neḡ hō be⁹ at⁹ p̄t dolere: sed q̄ ad modū fletis se habet. Isto enim mō possum⁹ etiā dicere illud Hier. xxvij. Angeli pacis amare fiebunt. Hellēt enim de⁹ et bti infam salutē voluntate antecedēt tūi nō p̄sequente: ut p̄t ex sc̄o Tho. j. p̄te q. ix. ar. vij. Plerat etiā ch̄is vere sup̄ ecclia sua: nō p̄ seipm̄: s̄z p̄ fuos suos q̄s replet amaritudine sup̄ iniurias bus q̄ sunt in cleris et in populo: quē sibi suo cruce cōparauit. Q̄ q̄ntū mō ecclia defēda est: sed post tenebras spero lucem. Vere annū nūc agim⁹. Hcccc. qn̄ h̄ op̄ v̄l timo castigatiū est. vere annū agim⁹ iubilis lei in q̄ taliter in ch̄ianos agit ch̄iani: ut inimici fidei teucer q̄ iam i. vīscera ita lie parat irripere: p̄ timido expectet: imo et expectat. Sed oīpotēcia et infinita misericordia dei nostri et salvatoris Iesu ch̄ri ex malis summis: ut credo elicit maria bona. Credo em in ynū deu: p̄tem filiu et sp̄niū. Credo filiu dei de regine natura crucifixū: mortuū: et sepultus: resurrexisse et sedere ad dexterā dei: ac ipsam quā si bi suo sanguine compauit dulcis amare. Quantū p̄o ad sensūdānagogicū sc̄ēdū est: q̄ qn̄ aliqd est figura alteri: nō est necesse: immo aliqñ est impossibile: q̄ ea q̄ dicunt de figura p̄ficien̄ de figurato: sed q̄ de figura dicunt inq̄ntū est figura: illa dicunt etiā de figurato. Exemplū butius est: si Hercules habeat marmoream statuam: si dicas hec statua v̄l imago habet nasum aglinū vel facie yenustam: eadē et de hercule dici poterit. Sec⁹ p̄o si dicas Hec statua est marmoream: nō em hercules erit marmoreus. Eodez mō cū hierlm̄ sit figura sup̄ne patrie: q̄ dicunt de hierusalē materiali inq̄ntū differt a celesti: ut puta q̄ est scelerata ciuitas: aut q̄ est a dō punienda: ista nō p̄t intelligi de celesti. Sc̄iendū etiā est q̄ cūq̄ sunt in aliis quo similia: necessario etiā sunt dissimilia: in alio. Si em in nullo essent dissimilia: iam nō distinguenter in aliq̄: et p̄sequenter nō essent plura: et p̄sequenter etiā nō essent similia. Ch̄is et boni dialectici cōcludunt: q̄ que sunt similia inq̄ntū sunt similia sunt dissimilia: stante ly inq̄ntū replicative et non specificative. Ex his sequit et iste passus euāgeliū nō p̄t exponi analogice q̄ntū ad emnia: utputa q̄ntū ad hoc qd̄ dicit q̄ abscondita sunt mala ab oculis eius. sed solū q̄ntū ad aliq̄: puta q̄ ch̄is appropinquabat ei: et hmoi. Dicā m̄ ergo q̄ sup̄na hierlm̄: q̄ diabol⁹ p̄t cauit: ut deſtituta suis ciuib⁹: nō q̄ iam illam intrauerat: q̄ diabol⁹ nunq̄ fuit beatus: ut pat̄z j. q. lxix. ar. viii. sed qui illam mox fuerit ingrediens. q̄r angel⁹ p̄ vñicū op̄ meritoriū meref felicitare: quā et statim accipit nisi p̄stirat impedimentum: ut pat̄z. j. q. lxix. ar. vi. Hinc est q̄ saluator noster in parabola de habēte centū oves quaruz nonagintanouē reliqt in deserto: ipm̄ celū appellavit deserrū. i. derelictum fm̄ brm̄ Grego. Saluator: q̄ noster ex sua misericordia: utpote descendens ex monte oluarium: ascendens asinā nostre mortalitatis p̄ incarnationē: et iter p̄ mōm̄ faciens beneficiendo et sanando omes oppresos a diabolo: ut dixit beāt⁹ Petrus Actuum x. Appropinquauit hierusalem celesti: q̄z in omnib⁹ suis operib⁹ deliberatis mērebatur ut pat̄z. viii. disti. xvij. veri. q. xxvi. Celesti aut̄ patris p̄ merita p̄pinquamus. Et licet semp̄ ch̄is fleuerit ruina superne ciuitatis. i. desiderauerit eius restauratio nem. hoc tamē maxime fuit quādo ei erat p̄pinquis: utputa tempore sue benedicer passionis quando dixit: sitio. De hoc fletu id est desiderio restaurande celestis hierusalem quod christ⁹ habuit: dicit sic Agustin⁹ in li. sup̄putationū. Quābenign⁹ amat̄ homini fili⁹ tu⁹ deus noster cuius p̄is vīsceribus non satis vīsum est ut sc̄einaret factus hō de vera vīscina

Tractatus

II

ens: nisi etiā subiret crucis suspēdit effūso sanguine ppter nos & ppter nostrā salutem. Venit pi⁹ de⁹ p pietate: q̄rere salutē facere qđ pīerat: q̄sunt ouē pditā: q̄sunt & iūnent: i humeris suis ad caulas gregis poetas pi⁹ de⁹ & vere pl⁹ pastor. Hec ille & multa alia.

Quantu^m p^o ad sensum moral^e sciendū est q^o i^s i^s interptat^e saluator^r et significat eū q^o se et alios cupit saluari. In h^o g^o i^s sus fleuit in tāta glāia pos^t: docebat q^o libet q^o vult ad celeste hier^lin. p^o ficiet: vt leticie suā mūdāna et t^galē reperere cogitare ali^o q^o triste: puta siq^s habet leticie de xpore debet cogitare q^o poterit esse ipudica. Jo dicit Eccl. xj. In die bonorum ne imme^m moris malorum. Similiter etia^m q^o libet talis debet flere sup hierusalem. i. aiam de stirata gratia dei: q^o effusa in leticie et va^m nitates nō cogitar ventura sibi mala. Et nota vt dicit^r est: q^o ch^s fleuisse legi^r qn^m quies: licet in scriptura nō nisi querim. scz Primo i^s infantili necessitate. et Secundo ex compassione: vt hic. et tertio ex amore: vt sup Lazaro mortuo. Joan. xj. Et q^oto ex pietate viscerosa sup pcto iudee proditoris vt testat Aug^r. in qdam fmone. et euāge lista innuit q^o dicit: q^o turbat^r dixit Un^r vestra me trader: qd tamē ex scriptura nō habet. et Quinto existēt in cruce Heb. v. Et h^o fuit ad significādū q^o qng^m debem^r plāgere. s. miseriā hui^r vite: et primi cala^m itatē: et eos q^o sunt in pctis mortui: et p^o latos et clericos cadentes velut Judas: et etiam peccata nostra in cruce penitentie posuit. Et hec de p^omo punclo euāgelij d^r quo diffus^r dicit^r est. qz ab hoc euāgelio nostrā auream rosam edere cepimus^r. Se cundū punctū q^o tangit in euangelio: est quod ch^s pdixit hui^r p^o fide ciuitatis ruinānam cū dicit^r quia venient dies tc. Et qn^m tu ad sensum qdē lfale sciendū est: q^o circa xlj. annū a passio^r dñi Nero impator ve spasiām misit vt iudeam rebellēm subiugaret imperio. Qui iussa complebens: post q^o oēm iudee regionem armis occupauit excepta hier^lin: creat^r est impator: et Litus eius filius bellū p^o patre suscepit. Et obsidens hierusalē: tres aggeres. i. fortali^m cia ex lignis et terra et omni materia q^o mo^r re) idē tra te et circūdabūt te inimici tui vallo id est thomani. Dicit autē hic vallo sū aliquos fossa: licet sumi possit etiam p^o reparo factio ex vallis. i. walls: vel generat liter p^o quaicū clausura (et circūdabūt te) vallo vt dicit^r est (et coangustabūt) sagittis et armis (te vndic^r) vt ex nulla pre pos^r sis tibi accipe alimēta (et ad terrā p^osternet te) subuersis muris et cōbsto tēplo et p^o lati^m tuis (et filios tuos q^o in te sunt) id est ciues tuos q^o fuerūt occisi vel capti^r. Est autē sciendū q^o pacto bello iudei q^o latuerat in cauernis: sicut historie docent: reuera sunt ad habitandū hierusalē. Propter qd^r romani indignati: inserunt Beliū adriaz nū: qui ciuitatem fundit^r vīc^r ad funda^m menta dissipauit. et edificauit ibi p^ope ad aquilonē ciuitaculā: quā appellauit beliū am: et multo tempore dicta est. Et locus patibuli seu iusticie q^o erat extra ciuitates inclusit intra muros. Jo subiugit (Et nō relinquit in te lapide sup lapidem) Subiungit autē cām euerſiōis c^r dicēs: eo q^o nō cognoueris tps vissitatiōis tue sic est in carnatiōis: q^o ē ch^s psonaliter vissitauit. Hoc em mysteriū hec ciuitas nō cognoscuit. i. s^r nō cognoscere ostēdit: q^o chēm nō suscepit s^r occidit. Sed tñ reuera cognoscuit maiores eū esse heredē et chēm in le^m ge pm̄issum. vt p^oz p^oscim Tho. iij. q. xlviij. Est at sciendū fm Josephū. vij. d bello iudeaco ca. xxv. Q^o rōto tpe obsidionis cesa fuisse dicunt deciescētēa milia iudeor^r et capitulata nonaginta et septē milia v^l cit^r ca. ita q^o vt de Hugo floriacen. nō defue^r rūt q^o triginta mancipia yno numismate mercarent^r. Et ne ista alicui videant^r i^m dibilita: hoc ibi Joseph^r pbat: quia circa festū pasche facta est obsidio et intra ciuitatem coclusus est fere omnis p^oplus iudeor^r. Nec debet alicui iste numer^r videri ipsos sibilis. q^o sicut idem dicit circa dies azi^m mox obessa est ciuitas q^o maxima mul-

Dominica. x. post Trini.

titudo ex longinqua sanctū pascā aduenē
rat. **U**nū t idēz dī q̄ als sib̄ cestio in festo
pasce imolate sunt hostie ducētē qnq̄ gin/
tas ex militia: et tñ ad quālibet hostiā come/
dēdā salte decc̄ hoies mundi currebant.
In cimitate aut̄ obſidionis tpe fuerū se/
ditiones maxime: et tanta fames ut ma/
ter filiū suū comederit: ut testaf̄ q̄ s.

Quantū ad sensū aū allegoricū sciencū
dū est: q̄ ch̄s est rex cui⁹ regnū nō est de
hoc mūdo. i. nō est r̄pale: sed sp̄uale. et ha/
bet duas puincias. sc̄ ecclias militācē et tri/
umphantē. et veraq̄ dī: regnū celorū. **I**n
vna regnat ch̄s psonalit. in alia p̄ yicari/
um suu. **U**trūq; aut̄ regnū eternū est. q̄a
erā ipsi ecclie militanti nūc̄ in hoc mū
do succeder aliud regnū: q̄ naūicula bea/
ti Petri p̄icitat: sed nō sumergit. **I**sta
fnia patet Dān. q̄. vbi ad ifam loquēs de
regnis hui⁹ mūdi ait. **I**n dieb̄ aut̄ regno
rū illorum luscitabit deus celi regnū: qd̄ i
eternū nō dissipabif: et regnū eius populo
alteri nō tradet. **L**ominet aut̄ et plumer
vniuersa regna hec: et ipm stabit in eternū
Et infra ca. vij. loquēs de monarchijs de
tuor mūdi: sūcungit de regno christi dī
cens. **P**otestas eius potestas eterna que
non auferet: et regnum qd̄ non corūpēt.
Et infra in eodē ca. loquēs de fine monar/
chie romanorū et p̄ncipio ecclie ait: Re/
gnū autē et prās et magnitudo regni q̄ est
subter omne celum deſ populo sc̄oy al/
tissimi: cuius regnū sempiternū: et oēs re/
ges seruēt et et obedient. **U**nde sanctus
Tho. j. q. vij. ar. vi. ad vñtimū. et sing epi/
stola ad Ro. ca. x. lectione. iij. tener cū Au/
gust. in epistola ad Eustochiū: q̄ adhuc p̄/
dicabif euangeliū in ego mūdo cum ples/
no effectu: ita sc̄ q̄ ecclia fundabif in to/
to orbe. quo facto: veniet mūdi cōſumma/
tio. **L**z aut̄ ita sit: ecclia passa est mltas
tribulatiōes et patiēt in posterz q̄ ad aliq̄
sui partes: p̄p̄ cleri populq̄ flagitia. **E**t
iste modo christi allegorice p̄niciat ruis/
nam ecclie: eoq̄ ipsa non cognoscit rēpus
sue sp̄ualis visitationis qua a christo visit/
at q̄ religiosos diuersop̄ ordinuz magne
sancitatis: et doctrine: et eloquētē. **Q**ui/
bus dum ciuitates aures non p̄bent: int̄/
seu ordinata ad gr̄am. i. res sacras. **U**nd
cum funditus destrunt. Aug. **O**mne bo

num gen⁹ precepta vīte accepit: que si ab
omnibus seruarent: res publica lōga et ma/
gna pace potireb. **S**ed quoniam noluit⁹
audire p̄dicatorēs: sentim⁹ barbros va/
statores. **H**ec ille. **S**ensum anagogicum
in hac parte non video. **E**t idēz q̄ntuz ad
morale Sciendum est: q̄ hierusalē ciui/
tas iniqua animā significat peccatricem:
ad quam christus loquit̄ dicens. **I**nfelix
anima: venient dies in te. i. dies mortis:
et circūdabunt te inimici tui. i. demones:
vallo desperationis/ ob̄yciendo tibi vns
dīq̄ peccata. **E**t ad terram p̄sternent te.
quia caro in sepulcro: et tu in iferno sepe/
lieris. **E**t filios tuos qui in te sunt. i. ope/
ra tua vel imitatores tuos: ut tecum sint
in pena. **E**t non relinquent in te lapidem
sup lapidem. id est cogitationes oēs discu/
tient et ob̄ycent tibi: eoq̄ non cognoueris
id est cognoscere volueris tempus visita/
tionis tue quando te deus inspirabat ad
bonū. **E**t hec de secundo.

Tertium punctū quod tangit in euān/
gelio est: quia christus ostendit unde ori/
ginem traxit existialis malitia populi a fa/
cerdotib⁹. s. coletib⁹ deū in templo. et hoc
ibi. **E**t ingressus in templū et c.

Quantū ad sensū litteralem vide p̄
mo que de illo templo scripsim⁹ feria secun/
da q̄te dñice q̄drageline. **D**einde scito q̄
Chryſ. sic dicit in homel. **Q**uia narauet
rat mala ventura: p̄tin⁹ templū ingressus
est: ut de illo vendentes et ementes ejec/
ret: ostendens quia ruina populi maxime
ex culpa sacerdotū fuit. **H**ec ille. **S**acer/
dotiū em ut idēz dicit: est sicut stoach⁹
in corpe: quo languente nō potest esse sa/
nas. **N**otandum erā est: ut ex euāngelio
elicit: q̄ ch̄s bis elecit vēdentes de tem/
plo. semel post cōuerſiōne aque in vñū in
festo pascē: ut solus Joannes testaf̄. q̄. ca.
et alia vīce in die palmarū. de qua loquit̄
Lucas et Mar. xj. et Matt. xxj. **A**lia aut̄
primentia ad sensū litteralem hui⁹ partē
diximus vbi s.

Quantū aut̄ ad sensū allegoricū sciencū
taf̄ q̄ religiosos diuersop̄ ordinuz magne
dū est: q̄ p̄ templū significat ecclia in q̄ ven/
dētes sūt simoniaci: q̄ vēdūt gr̄az sp̄ūſcti
seu ordinata ad gr̄am. i. res sacras. **U**nd
cum venditores dicunt vendidisse colum⁹

Tractatus

II

bas: ut testaf Matth. xxii. Per colubam aut significat spūscitū: q̄ sup̄ cb̄m ap̄a/ ruit in coluba. Hos ch̄s ejicit aliqui per mortē: aliquid pūado eos bñficijs de facto vel salte de iure: et pūado grā sua: et infligēt do mltas penas de iure et aliqui de facto.

Quantū ad sensum anagogicū hec ps nō videt habere sensum multū ḡnum: eo q̄ de celesti patria nullus possit expelli Ideo mo: q̄l sciendū est q̄ tēplū eccliam significat: que ad q̄tuor est facta: ut in p̄ senti euā gelio colligit. Primo ut sit habitatione dei: ideo dī: (Dom̄ mea). i. inibi ad habitandum electa. Secundo ut in ea cb̄m oremus: ideo subdī: (domus orōnis est). Tertio ut in ea ch̄s laudet. vñ Matth. xxii. dī q̄ pueri laudabāt christū in tēplo: clamantes O sanna filio dauid. Quarto ē facta ad docendū. vnde subdī: (Erat q̄ti dī docens in tēplo) Nullus q̄ debet ecclēsiā ingredi i q̄ debet orare: qn̄ sit amic̄ dei p̄ dolore de petris suis: neq̄ debet ibi esse nisi oret vel laudet deum: vel audiat verbū dei: quod est laudare deum: et sic exhortationi cōsulere.

Dñica vndecima post Trinitate Texteuāge. Lu.ca.xviiij.

¶ Igitur iesus ad quosdam qui in se cōfidebāt tāq̄ iusti: et aspernabant̄ ceteros parabolā ita. Duo hoīes ascenderunt in tēplū ut oraret̄. unus phariseus et alter publicanus. Phariseus stās hec apud se orabat. De gratias ago tibi. quia non sum sicut ceteri hoīem raptiores. iusti. adulteri. velut etiam hic publicanus. Jesu nobis in sabbato decimas do oīm que possideo. Et publicanus a longe stans nolebat nec oculos ad celū levare sed perirebat pectus suum dicens. Deus pp̄t̄ esto mihi peccatori. Amén dico vobis descendit hic iustificat̄ in domū suam ab illo. Quia oī

m̄is qui se exaltat humiliabit̄ tur: et qui se humiliat exaltabit̄ tur.

Igitur iesus ad quosdam

qui in se cōfidebāt tāq̄. Lu.xviiij. Theo. Quia sup̄bia pl̄. q̄ alie passioēs verat hoīm m̄eres: ideo dīs crebris de hac monet. Hec ille. Presens ḡ euangelium totum est contra sup̄bos. Et in eo tangunt̄ tria puncta: que sunt Exaltatio: humiliatio: iustificatio.

Quantū ad primū litteraliter sciendū est q̄ sicut testaf Josephus et Dag. hist. apud iudeos tres fuerū religiosi: secrete cōmuni cōversatioē reliqū vita et opinione distat̄. Pharisei qdē. i. diuersi dicti sunt. q̄r a reliquo erāt dīvīsi in habitu: quia habebāt dece precepta leḡ septa in char̄tis: q̄s in fronte et manib⁹ portabār: ostē dentes se dei legē in corde et ope velle habere. q̄ charte dicebānt phylateria: a phylax qd̄ est seruare: et thorax qd̄ legē sōnat. Habant etiam in angulis pallior̄ fimbrias maiores alīs: q̄b alligabāt sp̄nas: ut dum ambulādo pungent̄ in calce canēs diuine legis recordarent. Isti fuerunt sup̄bī: auari: et hypocrites: et rare auto ritati in p̄plo: ut tradit̄ Josephus: ut facili le possent suadere q̄ volunt̄. Hīz posnat libertatē arbitrii: tñ dicunt facū. i. illūrum sider̄ mltū hoīem iuuare v̄l ipedire. Judicū esse futurū dicūt: et alias hoīm solas immortales. solas aut̄ animas honorū in morte transire ad alia corpora viuificāda v̄sōz ad resurrectionē. maloz aut̄ animas eternis carcerib⁹ detрудi affirmāt. Sāducei v̄o negant̄: omnia cōsistere dīcentes in hoīis arbitrio. Anias post mortem generalē negat̄ vel supplicia v̄l honores. Anias etiā cū corpib⁹ mori putat̄ resurrectionē futurā negat̄. Ibi severi nimis erāt: nec inter se sociales: ob quā seue ritate saduceos. i. iustos se uoiabat. Esse v̄o fere i oīb⁹ ducebāt vitā monasticā: nuptias fastidētes: adeo ut rari nuberent̄: nō q̄r cōmubia pīmēda cēserēt: sed cauēdā intemperantiā feminaz: nullā eaz fide seruare putat̄. Hi viuebāt in cōmuni: et cū